

НАРЕДБА за изискванията за определяне на финансово-икономическите елементи на концесията

Приета с ПМС № 83 от 22.05.2018 г., обн., ДВ, бр. 44 от 29.05.2018 г., в сила от 29.05.2018 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С наредбата се определят изискванията за определяне на финансово-икономическите елементи на концесия за строителство, концесия за услуги и концесия за ползване.

(2) С наредбата се определят и:

1. редът за изготвяне на плана за действие за държавните концесии и на плановете за действие за общинските концесии по чл. 45, ал. 2 от Закона за концесиите;

2. условията и редът за извършване от министъра на финансите на предварителната оценка относно спазване на фискалните правила и ограничения по Закона за публичните финанси на проектите за държавни концесии с плащания от концедентите преди включването им в плана за действие за държавните концесии по чл. 39, ал. 2, т. 4 от Закона за концесиите, наричана по-нататък "предварителна оценка от министъра на финансите";

3. методът за изчисляване на прогнозната стойност на концесията за строителство и на концесията за услуги по чл. 29, ал. 1 от Закона за концесиите;

4. минималните изисквания към финансово-икономическия анализ по чл. 57, ал. 4 от Закона за концесиите, наричан по-нататък "финансово-икономически анализ", и редът за неговото съгласуване от министъра на финансите;

5. методиката за определяне размера на възнаграждението за икономическия оператор в случаите по чл. 56, ал. 5 от Закона за концесиите;

6. изискванията относно отчетите на министерствата за събраните от тях приходи от държавни концесии и направените от тях разходи по чл. 155, ал. 5 от Закона за концесиите.

Глава втора ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ НА КОНЦЕСИЯТА

Чл. 2. (1) Финансово-икономическите елементи на концесия за строителство и на концесия за услуги са:

1. стойност и прогнозна стойност на концесията;
2. икономически баланс на концесията и разпределение на рисковете;
3. приходи на концесионера;
4. плащания от концедента;
5. концесионно възнаграждение;
6. срок на концесията.

(2) Финансово-икономическите елементи на концесия за ползване са концесионно възнаграждение, срок на концесията и инвестиционна програма за осигуряване поддържането на обекта на концесията в експлоатационна годност.

Чл. 3. (1) Приложимите финансово-икономически елементи на концесията се определят с концесионния договор в съответствие с офертата на участника, определен за концесионер.

(2) Прогнозните финансово-икономически елементи на концесията се определят и мотивират с обосновката по чл. 58, ал. 1 от Закона за концесиите, наричана по-нататък "обосновка на концесията".

(3) Когато се предвиждат плащания от концедента, прогнозните финансово-икономически елементи се доказват с финансово-икономическия анализ.

Чл. 4. (1) Стойността на концесия за строителство и концесия за услуги по чл. 27, ал. 1 от Закона за концесиите се определя с концесионния договор в съответствие с офертата на участника, определен за концесионер.

(2) При откриването на процедура за определяне на концесионер концедентът определя прогнозна стойност на концесията съгласно чл. 28 и 29 от Закона за концесиите в съответствие със съдържащата се в обосновката на концесията информация и с определените с обосновката прогнозни приходи на концесионера за максималния срок на концесията по чл. 34, ал. 2 от Закона за концесиите, посочен в обявлението за откриване на процедурата за определяне на концесионер. Определените с обосновката на концесията прогнозни приходи на концесионера се включват в прогнозната стойност на концесията в пълен размер без данък върху добавената стойност, наричан по-нататък "ДДС".

(3) Прогнозната стойност на концесията и стойността на концесията се определят, като се използва методът "дисконтиране на паричните потоци". Дисконтират се прогнозните приходи на концесионера. За целите на определяне на прогнозната стойност и на стойността на концесията дисконтовият процент е в размер 4 на сто.

(4) Към прогнозните приходи на концесионера се добавят и прогнозните приходи от всички изменения на концесионния договор, предвидени с клауза за преразглеждане, включително относно стойността на концесията и/или нейния срок.

Чл. 5. (1) Приходите на концесионера от експлоатацията на строителството и на

услугите се формират от плащанията по чл. 32, ал. 1 от Закона за концесиите.

(2) При определяне на прогнозните приходи на концесионера по чл. 4, ал. 2 се вземат предвид пазарните цени на възлаганите услуги, а когато е приложимо – и на другите стопански дейности, включени в предмета на концесията. Когато възлаганите услуги са нови или цените за тях не са пазарни, прогнозната им цена се определя по метода на пазарния аналог, а когато е обосновано – по друг приложим метод.

(3) Плащане от концедента може да се предвиди в случаите по чл. 32, ал. 2 от Закона за концесиите и това е посочено за концесията в съответния план за действие по чл. 45, ал. 2 от Закона за концесиите.

(4) При откриване на процедурата за определяне на концесионер концедентът определя максимален размер на плащанията по ал. 3 въз основа на финансово-икономическия анализ.

(5) Конкретният размер на плащанията по ал. 3, както и сроковете и редът за извършването им се определят с концесионния договор в съответствие с офертата на участника, определен за концесионер. Размерът на договорените плащания не може да бъде по-голям от максималния размер по ал. 4.

(6) Плащанията от концедента, определени с концесионния договор, не може да бъдат увеличавани в случаите, когато отчетената печалба на концесионера е недостатъчна за достигане на договорената норма на възвръщаемост на концесионера.

(7) Когато източник на плащания от концедента при общинска концесия и при съвместна концесия с държавно и общинско участие са заемни средства, се прилагат разпоредбите на Закона за общинския дълг и на Закона за публичните финанси.

(8) Когато източник на плащания са средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, се прилагат разпоредбите на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, а при плащане с други публични средства или при осигурени финансови предимства се прилагат и съответните правила на финансиращата институция, когато има такива.

Чл. 6. (1) Икономическият баланс при концесия за строителство и концесия за услуги се определя и поддържа съгласно чл. 30 от Закона за концесиите.

(2) За целите на определяне на икономическия баланс в обосновката на концесията се включват прогнозни матрица на основните рискове и норма на възвръщаемост за концесионера.

(3) Основните рискове, разпределението им между страните по договора и нормата на възвръщаемост на концесионера се определят с концесионния договор въз основа на обосновката на концесията, съответно на финансово-икономическия анализ, когато такъв е изготвен, и в съответствие с офертата на участника, определен за концесионер.

Чл. 7. (1) Концесионерът заплаща на концедента концесионно възнаграждение в случаите по чл. 33, ал. 2 и 3 от Закона за концесиите в размер, срокове и по ред,

определени с концесионния договор.

(2) При прогнозиране на размера на концесионното възнаграждение се отчитат конкретните обстоятелства по чл. 33, ал. 4 от Закона за концесиите. При определяне на разпределението на икономическата и финансовата изгода от концесията между концедента и концесионера се отчита състоянието на обекта на концесията – държавна или общинска собственост.

Чл. 8. (1) Концесионният договор се сключва за определен срок.

(2) Концедентът определя максимален срок на концесията с обявлението за откриване на процедурата за определяне на концесионер при спазване на чл. 34, ал. 1 и 2 от Закона за концесиите.

(3) Конкретният срок на концесията се определя с офертата на участника, определен за концесионер, при спазване на чл. 34, ал. 3 от Закона за концесиите.

Глава трета

РЕД ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ДЪРЖАВНИТЕ КОНЦЕСИИ И НА ПЛАНОВЕТЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ОБЩИНСКИТЕ КОНЦЕСИИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 9. (1) Планът за действие за държавните концесии и плановете за действие за общинските концесии, наричани по-нататък "планове за действие", се разработват в съответствие с Националната стратегия за развитие на концесиите за всеки програмен период.

(2) Плановете за действие служат за определяне на концесиите, чрез възлагането на които ще се изпълнят целите и приоритетите, включени в Националната стратегия за развитие на концесиите, за съответния програмен период.

Чл. 10. (1) Съдържанието на плановете за действие се определя по години и по планирани процедури за определяне на концесионер, наричани по-нататък "проекти за концесии".

(2) Всеки проект за концесия, включен в съответния план за действие, съдържа прогнозираните данни по чл. 45, ал. 2 от Закона за концесиите. Проектите за концесии за добив на минерална вода съдържат информация за находището на минерална вода, както и прогнозираните данни за:

1. ресурса на минерална вода;
2. максималния срок на концесията;

3. максималния срок за пълното усвояване на ресурса по т. 1;

4. концесионното възнаграждение.

(3) (В сила от 1.12.2018 г. – ДВ, бр. 44 от 2018 г.) Включването на проект за концесия в съответния план за действие е основание за издаване на решение за откриване на процедура за определяне на концесионер.

Чл. 11. (1) Предложения за включване на проекти за концесии в план за действие се правят в срок до 3 месеца преди началото на съответния програмен период. Всяко предложение включва най-малко:

1. наименование на проекта за концесия;

2. описание на проекта за концесия, което съдържа:

а) целите, които ще се постигнат с възлагане на концесията, включително целите, включени в Националната стратегия за развитие на концесиите;

б) оценка на съответствието на целите по буква "а" с целите и приоритетите на Националната стратегия за развитие на концесиите, както и съответствието с други стратегически и програмни документи, когато е приложимо;

в) териториален обхват на концесията – място на изпълнение на строителството или услугите, а когато е приложимо – и местонахождението на обекта на концесията;

г) обект на концесията, вид и право на собственост, когато е приложимо;

д) кръга на потребителите;

е) очаквани резултати от изпълнението на проекта;

3. прогнозираните данни по чл. 10, ал. 2;

4. годината, през която се планира откриване на процедурата за определяне на концесионер.

(2) При съвместна концесия предложение за включване в съответния план за действие, както и за последващи промени, се прави съвместно от всички публични органи, които участват в споразумението по чл. 17, ал. 4 от Закона за концесиите.

(3) Когато проект за концесия по ал. 2 е с държавно и общинско участие, съвместното предложение е за включване на проекта както в плана за действие за държавните концесии, така и в съответния общински план за действие.

(4) Когато с проект за държавна концесия или за съвместна концесия с държавно и общинско участие се прогнозира плащане от концедента, към предложението се прилага и предварителната оценка по чл. 23 от министъра на финансите.

(5) В случаите на общинска концесия, която има за предмет предоставяне на услуга като делегирана от държавата дейност, това се посочва в предложението, както и компетентният държавен орган, чието съгласуване е условие по чл. 48 от Закона за концесиите.

(6) В случаите на чл. 56, ал. 3 от Закона за концесиите съответният публичен орган прави предложение за включване на проекта в плана за действие, към което прилага представените от икономически оператор обосновка на концесията, финансово-икономически анализ и инвестиционно предложение, когато е приложимо.

Раздел II

Ред за изготвяне на плана за действие за държавните концесии

Чл. 12. (1) Предложенията по чл. 11 за държавните концесии и за съвместните концесии с държавно и общинско участие се правят от съответния министър в съответствие с неговата отраслова компетентност. Предложенията за включване на проекти за концесии за добив на минерална вода се правят от министъра на околната среда и водите. Предложенията се отправят до председателя на Координационния съвет по концесиите, наричан по-нататък "Координационен съвет", с копие до дирекцията от специализираната администрация на Министерския съвет по чл. 36, т. 7 от Закона за концесиите, наричана по-нататък "специализираната дирекция от АМС".

(2) Когато предложение за включване в плана за действие за държавните концесии не съответства на приложимите изисквания по чл. 11, председателят на Координационния съвет уведомява подателя и определя срок за преработване на предложението, който не може да бъде по-дълъг от 15 дни.

(3) В 15-дневен срок след изтичането на срока по чл. 11, ал. 1, а в случаите по ал. 2 – на срока, определен от председателя на Координационния съвет, специализираната дирекция от АМС изготвя проект на план за действие за държавните концесии за съответния програмен период, в който включва всички предложени проекти за концесия, които съответстват на изискванията по чл. 11.

Чл. 13. (1) Проектът на план по чл. 12, ал. 3, заедно с получените предложения по чл. 11, съответно с преработените предложения по чл. 12, ал. 2, се изпраща от председателя на Координационния съвет до членовете на Координационния съвет.

(2) В 30-дневен срок от получаването на проекта на план по чл. 12, ал. 3 членовете на Координационния съвет може да изразят писмено становище относно наличието на несъответствие на включените в проекта на план за действие проекти за концесии с Националната стратегия за развитие на концесиите и с политиката в областта им на компетентност.

Чл. 14. (1) Планът за действие за държавните концесии се приема с решение на Координационния съвет.

(2) Координационният съвет може да откаже включването на проект за концесия в плана за действие, ако не отговаря на изискванията по чл. 11.

(3) С решението по ал. 1 Координационният съвет предлага на Министерския съвет да одобри плана за действие по ал. 1.

(4) Министерският съвет одобрява плана за действие по ал. 1 по реда на Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

(5) Приетият по реда на ал. 1 план за действие за държавните концесии се публикува в Националния концесионен регистър.

Чл. 15. (1) Одобреният от Министерския съвет план за действие за държавните концесии може да се изменя и/или допълва текущо при предложение за:

1. включване на нов проект, което се извършва по реда на чл. 11 – 14;
2. изключване на проект;
3. промени в проект относно прогнозираните елементи по чл. 11, ал. 1, т. 3.

(2) Предложение за изключване на проект от плана за действие се прави от съответния министър до председателя на Координационния съвет и съдържа:

1. наименование на проекта и мотиви за изключването му от плана за действие;
2. приложени документи в подкрепа на мотивите, когато има такива.

(3) Предложения за промени по ал. 1, т. 3 се правят от съответния министър до председателя на Координационния съвет, когато прогнозните финансово-икономически елементи по чл. 45, ал. 2, т. 2 – 4 от Закона за концесиите са променени в резултат на обосновката на концесията. Предложението за промени съдържа:

1. наименование на проекта;
2. предлаганите промени, посочване на мотиви за необходимостта от тях, и/или на причините, които ги налагат, заедно с приложени документи в подкрепа на мотивите, когато има такива.

(4) За проект, промяната в който предвижда плащане от концедент, предложението по ал. 1, т. 2 или 3 се придружава от предварителната оценка по чл. 23 от министъра на финансите.

(5) За проекти, които ще се реализират чрез съвместни концесии, предложението се прави съгласно чл. 11, ал. 2.

(6) Въз основа на предложението по ал. 1 се изготвя проект на актуализиран план за действие, който се приема и одобрява по реда на чл. 13 и 14.

(7) Актуализираният план за действие се публикува в Националния концесионен регистър.

Чл. 16. При изпълнение на дейностите, свързани с изготвянето, изменянето и/или допълването на плана за действие за държавните концесии, председателят на Координационния съвет се подпомага от специализираната дирекция от АМС.

Раздел III

Включване на проекти в плановете за действие за общинските концесии

Чл. 17. Плановете за действие за общинските концесии изразяват политиката за концесии на съответната община.

Чл. 18. (1) Кметът на общината внася за обсъждане в общинския съвет проект на план за действие за общинските концесии в срока и със съдържанието, определени в чл. 11, ал. 1.

(2) За проект за съвместна концесия с държавно и общинско участие, който предвижда плащания от държавния бюджет, към предложението по ал. 1 се прилага и предварителна оценка по чл. 23 от министъра на финансите.

Чл. 19. (1) Проектът на план по чл. 18 се приема с решение на общинския съвет.

(2) Общинският съвет може да откаже включването на проект в плана за действие, който не отговаря на изискванията по чл. 11, ал. 1.

(3) Приетият по реда на ал. 1 план за действие за общинските концесии се публикува в Националния концесионен регистър.

Чл. 20. Приетият от общинския съвет план за действие за общинските концесии може да се изменя и/или допълва текущо при:

1. включване на нов проект;

2. изключване на проект;

3. промени в проект относно прогнозираните елементи по чл. 11, ал. 1, т. 3.

Чл. 21. (1) Промените по чл. 20 се приемат с решение на общинския съвет за приемане на актуализиран план за действие за общинските концесии.

(2) Актуализираният план за действие за общинските концесии се публикува в Националния концесионен регистър.

Чл. 22. Специализираната дирекция от АМС дава методически указания относно изготвянето, изменението и/или допълването на плановете за действие за общинските концесии.

Глава четвърта

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА ОТ МИНИСТЪРА НА

ФИНАНСИТЕ

Чл. 23. Предложенията по чл. 11 за проекти за държавни концесии или за съвместни концесии с държавно и общинско участие, които предвиждат плащания от концедент, се придружават от предварителна оценка от министъра на финансите.

Чл. 24. В случаите по чл. 23 концедентът за държавна концесия или министърът, който участва в споразумение за съвместна концесия с държавно и общинско участие, представя на министъра на финансите искане за извършване на предварителна оценка преди внасяне за разглеждане от Координационния съвет на проект на предложение по чл. 11, ал. 1, съответно по чл. 15, ал. 4.

Чл. 25. (1) Към искането по чл. 24 се прилагат проект на съответното предложение, както и:

1. финансов анализ, както и анализ на основните рискове и мотиви за тяхното разпределение, изготвени съгласно т. II.1, II.3.2 и II.3.3 от приложение № 1;

2. анализ на въздействието на проекта за концесия върху бюджета на съответното министерство, а когато концесията е съвместна с държавно и общинско участие – и върху бюджета на съответната община;

3. оценка на размера на необходимите средства за провеждане на подготвителни действия.

(2) В срок до 5 работни дни от получаването на искането Министерството на финансите извършва проверка на пълнотата на документите и в случай на нередовности уведомява заявителя за отстраняването им в определен срок.

(3) В случай на неотстраняване на нередовностите в срок предложението не се разглежда.

(4) При последващо внасяне на искане за същия проект се прилагат ал. 2 и 3.

Чл. 26. Министърът на финансите изготвя предварителна оценка в срок до 2 месеца от получаването на искането по чл. 24, съответно от отстраняването на нередовностите.

Глава пета

МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ И РЕД ЗА СЪГЛАСУВАНЕ ПРИ ПРОЕКТИТЕ ЗА КОНЦЕСИИ С ПЛАЩАНИЯ ОТ КОНЦЕДЕНТИТЕ

Чл. 27. (1) Финансово-икономически анализ се изготвя винаги когато се предвижда концесията да е с плащане от концедента.

(2) Финансово-икономическият анализ се изготвя:

1. при отчитане на обществения интерес, на финансовото въздействие на концесията върху държавния и общинските бюджети и на съответствието ѝ със стратегически и програмни документи за икономическо развитие, както и на Националната стратегия за развитие на концесиите и на плана за действие за държавните, съответно за общинските концесии;

2. въз основа на данни и информация от извършени анализи или предварителни проучвания и проекти;

3. съгласно минималните изисквания към финансово-икономическия анализ по приложение № 1.

(3) С финансово-икономическия анализ се определят и мотивират:

1. целите, които ще бъдат реализирани с концесията;

2. разходите, свързани с концесията, включително тези, които са за сметка на бюджета на съответното министерство и/или община, при спазването на фискалните правила и ограничения на Закона за публичните финанси;

3. финансовата ефективност на концесията;

4. социално-икономическата ефективност на концесията;

5. прогнозните финансово-икономически елементи на концесията.

Чл. 28. (1) При изготвяне на финансово-икономическия анализ се спазват следните изисквания:

1. при концесия за строителство и при концесия за услуги концесионерът винаги поема оперативния риск, като при концесия за строителство поема и строителния риск;

2. анализът се изготвя при постоянни цени, без инфлация;

3. финансовата норма на дисконтиране е 4 на сто в реално изражение, освен когато е обоснован друг размер;

4. социално-икономическата норма на дисконтиране е 5 на сто в реално изражение, освен когато е обоснован друг размер;

5. при отрицателна икономическа нетна настояща стойност на концесията тя не следва да се възлага;

6. при положителна финансова нетна настояща стойност на концесията не се предвиждат плащания от концедента;

7. при отрицателна финансова нетна настояща стойност на концесията концесията може да се възложи с плащания от концедента, при условие че икономическата нетна

настояща стойност на концесията е положителна.

(2) При изготвяне на финансово-икономическия анализ се отчита изискването по чл. 5, ал. 3 от Закона за концесиите за спазване на приложимите правила относно държавните помощи.

Чл. 29. (1) Когато концесията е с плащане от концедента, финансово-икономическият анализ се изпраща до министъра на финансите за становище по чл. 57, ал. 4 от Закона за концесиите.

(2) Министърът на финансите изразява становище в срок до 2 месеца от получаването на финансово-икономическия анализ. Становището съдържа:

1. оценка на:

а) съответствието на прогнозните финансово-икономически елементи на концесията със заложените в съответния план за действие;

б) използваните изходни данни и допускания в разработения финансово-икономически анализ, резултатите и изводите от него;

2. мотивирани предложения и препоръки за промени на приложимите финансово-икономически елементи на концесията.

Чл. 30. (1) При изготвяне на предварителната оценка по чл. 26 и на становището по чл. 29 министърът на финансите може да се подпомага от Българската банка за развитие.

(2) Взаимоотношенията между Министерството на финансите и Българската банка за развитие по ал. 1 се определят със споразумение.

Чл. 31. Извън случаите по чл. 27, ал. 1 финансово-икономически анализ може да се изготви за доказване на приложимите финансово-икономически елементи на концесията, включени в обосновката на концесията. В тези случаи анализът се съобразява с изискванията по приложение № 1, които са съответно приложими.

Чл. 32. (1) Финансово-икономическият анализ се изготвя от членове на екипа за подготвителни действия по чл. 57, ал. 1 от Закона за концесиите или от външен изпълнител, определен при условията и по реда на Закона за обществените поръчки.

(2) Когато е изготвен от външен изпълнител, финансово-икономическият анализ се подписва от лицата, които са го изготвили, и се приема от екипа за подготвителни действия.

Глава шеста

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО ПО ЧЛ. 56, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

Чл. 33. (1) Когато при изработването на техническите и функционалните изисквания към обекта на концесията концедентът е използвал изцяло или отчасти прединвестиционно проучване или инвестиционен проект по чл. 56, ал. 2 от Закона за концесиите,

предложилият го икономически оператор, ако не е избран за концесионер, има право на възнаграждение.

(2) Размерът на възнаграждението по ал. 1 се определя след искане на икономическия оператор въз основа на отчетени преки разходи за изработване на прединвестиционното проучване или инвестиционния проект или на частта от тях, използвани от концедента за изготвяне на техническите и функционалните изисквания към обекта на концесията в документацията за концесията.

Чл. 34. (1) Размерът на възнаграждението по чл. 33, ал. 1 се изчислява по методика съгласно приложение № 2.

(2) Разходите, представени от икономическия оператор, се заверяват от регистриран одитор по Закона за независимия финансов одит по възлагане от икономическия оператор.

Глава седма

ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ОТЧЕТИТЕ НА МИНИСТЕРСТВАТА ЗА СЪБРАНИТЕ ОТ ТЯХ ПРИХОДИ ОТ ДЪРЖАВНИ КОНЦЕСИИ И НАПРАВЕНИТЕ ОТ ТЯХ РАЗХОДИ

Чл. 35. (1) Финансирането на дейността по концесиите включва администрирането на:

1. приходите от концесионни възнаграждения, неустойки, гаранции, обезщетения;
2. разходите по възлагане, изпълнение и прекратяване на концесии.

(2) Финансирането на дейността по концесиите се извършва:

1. за държавните концесии – чрез бюджета на съответните министерства и ведомства и чрез бюджета на Министерството на финансите;

2. за общинските концесии – чрез бюджета на съответната община;

3. за съвместните концесии – в зависимост от разпределението на участващите публични органи.

Чл. 36. (1) Министерствата и ведомствата, администриращи приходи и/или разходи от/за концесионна дейност, ежегодно в срок до 31 януари представят в Министерството на финансите разчет за приходите и/или разходите от/за концесионна дейност за текущата година съгласно Закона за държавния бюджет за съответната година, прогноза за приходите и/или разходите от/за концесионна дейност за следващия тригодишен период, както и актуализирана прогноза в срок до 30 юни съгласно образца по приложение № 3, придружени с обяснителна записка.

(2) На база на представената информация по ал. 1 и в съответствие със Закона за държавния бюджет за съответната година министърът на финансите одобрява план-сметка

за разходите за концесионна дейност по параграфи на Единната бюджетна класификация.

(3) Разходите за концесионна дейност в план-сметката по ал. 2 се одобряват по министерства и ведомства и по съответни параграфи на Единната бюджетна класификация в рамките на планираните средства по бюджета на Министерството на финансите по показател "Издържка".

Чл. 37. (1) Министерствата и ведомствата, администриращи приходи от концесионна дейност, изпращат в Министерството на финансите по електронна поща до 15-о число на всеки месец отчет за приходите от концесионни възнаграждения с ДДС към предходния месец и очаквано изпълнение на планираните приходи от концесионни възнаграждения в Закона за държавния бюджет за съответната година. Министерствата и ведомствата представят информация и за направените и очакваните отчисления от концесионните възнаграждения към общините.

(2) С информацията по ал. 1 министерствата и ведомствата представят и отчет на разходите, свързани с концесионна дейност, по параграфи на Единната бюджетна класификация към предходния месец и очаквано изпълнение за съответната година.

(3) Министерствата и ведомствата представят в срок до 31 януари в Министерството на финансите годишен отчет за събраните от тях приходи и/или направените разходи от/за концесионна дейност за предходната календарна година съгласно образеца по приложение № 4, придружен с анализ.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. При предложение за изменение на концесионен договор, сключен по отменените Закон за концесиите от 1995 г. (отм., ДВ, бр. 36 от 2 май 2006 г., в сила от 1 юли 2006 г.), глава осма от Закона за общинската собственост (отм., ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 1.07.2006 г.), Закон за концесиите (отм., ДВ, бр. 96 от 1 декември 2017 г., в сила от 2.01.2018 г.) и глава втора "а" от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (нова, ДВ, бр. 27 от 2013 г.; отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2019 г.; изм., бр. 103 от 2017 г.), в случаите по чл. 137, ал. 1, т. 2, чл. 138 и 139 от Закона за концесиите за определяне на стойността на концесията се прилагат съответно чл. 4, ал. 2, изречение второ и ал. 3 и 4. В тези случаи първоначалната стойност на концесията се определя за целия срок на концесионния договор, като:

1. за периода от влизането в сила на концесионния договор до датата на предложението за изменение на договора се отчитат реалните приходи на концесионера от концесията;

2. за останалата част от срока на концесията приходите на концесионера се прогнозират;

3. първоначалната стойност на концесията се определя, като стойностите по т. 1 и 2 се дисконтират към датата на влизането в сила на договора съгласно чл. 4, ал. 3; чл. 4, ал. 2, изречение второ и ал. 4 се прилагат съответно, когато е приложимо.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 35 от Закона за концесиите.

§ 3. Предложенията за включване на проекти в плана за действие по чл. 9 за програмен период 2014 – 2020 г. се правят в срок до 2 месеца от одобряването на Националната стратегия за развитие на концесиите.

§ 4. Указания по прилагането на глави четвърта, пета и седма дава министърът на финансите, а за останалите глави – специализираната дирекция от АМС.

Приложение № 1

към чл. 31

Минимални изисквания към финансово-икономическия анализ

I. Обща информация

1. Предмет, обект и вид на концесията.

2. Наименование на концедента.

3. Цели на концесията и оценка на съответствието на целите на концесията с целите и приоритетите на Националната стратегия за развитие на концесиите и на други европейски, национални, областни и/или общински стратегически и програмни документи при наличие на такива.

4. Строителство и услуги, включени в предмета на концесията, а когато е приложимо – и други стопански дейности.

5. Основни характеристики на обекта на концесията.

6. Очаквани финансови, социални, икономически и екологични ползи от изпълнението на концесията.

7. Описание на потребностите, които трябва да се задоволят, и на избраното решение за задоволяването на тези потребности, а ако не може да бъде избрано – възможните решения.

8. Описание на използваната методология за изготвяне на анализа – посочват се методите, използвани за определяне на ефективността на концесията и на прогнозните финансово-икономически елементи на концесията.

9. Описание на изходните данни, използвани в анализа, включително начина на определянето им и източниците на информация.

10. Описание на основните допускания и прогнози въз основа на експертни становища, налична пазарна информация и др. относно:

а) технически и оперативни допускания (относно развитието на търсенето/ползването на услугите или на строежите, свързани с предмета на концесията, цените на услугите и др.);

б) макроикономически допускания (брутен вътрешен

продукт и други индикатори);

в) финансови допускания (относно нормата на дисконтиране; данъци; изискуема норма на възвръщаемост за концесионера и др.).

II. Аналитична част, която съдържа:

1. Финансов анализ.

1.1. Анализ на пазара, включващ анализ на търсенето, цените, в т.ч. ценообразуване и основни участници на пазара на съответните услуги.

1.2. Анализ на разходите и на приходите по години за срока на концесията, в т.ч.:

а) обоснована прогноза за вида и размера на приходите, без ДДС, от експлоатацията на строежа или на услугите, формирани от плащания от потребителите, от потребителите и концедента или само от концедента; при определянето на приходите се вземат предвид принципите, начинът и особеностите на ценообразуването на пазара на съответните услуги/стопански дейности, в т.ч. обстоятелства, като необходимост от постигането на социално приемлива цена на услугите, предоставяни с обекта на концесията, държавното регулиране на цените на услугите и други приложими обстоятелства, които биха повлияли върху приходите на концесионера;

б) обоснована прогноза за вида и размера на разходите: за инвестиции, за експлоатацията на строежа или на услугите, включени в предмета на концесията, за управление, за финансиране и др.;

в) краен паричен поток, който съдържа стойността на активите в края на срока на концесията.

1.3. Анализ и изводи за ефективността на концесията, извършени въз основа на показателите: финансова вътрешна норма на възвръщаемост на инвестицията, финансова нетна настояща стойност, срок на откупуване на инвестициите, индекс на рентабилността и др.

1.4. Мотивиране на:

а) размера, сроковете и реда за извършване на плащания от концедента към концесионера;

б) задължение за концесионно възнаграждение, включително за размера, сроковете и реда за неговото заплащане;

в) максимален срок на концесията, включително с възможните удължавания;

г) вида, размера и начина на плащане на гаранциите и на другите обезпечения за изпълнение на задълженията по концесионния договор;

д) възможен размер на обезщетения по чл. 150, ал. 2 – 9, чл.

151, ал. 3 и чл. 152, ал. 2 от Закона за концесиите;

е) приложимостта на финансиране със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

2. Икономически анализ.

2.1. Икономическият анализ оценява приноса на концесията към икономическото благосъстояние на региона или страната. За изготвяне на икономическия анализ може да се ползва Ръководството за анализ на инвестиционни проекти по разходи и ползи на Европейската комисия, публикувано на интернет страницата на Националния концесионен регистър на адрес: <http://www.nkr.government.bg/>.

2.2. Икономическият анализ определя показателите за икономическа ефективност на концесията – нетна настояща икономическа стойност, икономическа норма на възвръщаемост и съотношението ползи/разходи.

3. Оценка на риска.

3.1. Извършва се анализ на чувствителността, чрез който се определят "критичните" променливи или параметри. Това са променливите, чиито колебания, положителни или отрицателни, оказват най-голямо въздействие върху финансовото и/или икономическото изпълнение на концесията. Анализът се извършва чрез промяна на един елемент в даден момент и определяне на ефекта от промяната за крайните резултати относно вътрешната норма на възвръщаемост или нетната настояща стойност.

3.2. Извършва се анализ на основните рискове, изготвя се матрица на рисковете и се определят мерки за предотвратяване и намаляване на риска.

3.3. Мотивира се разпределението на рисковете в съответствие с чл. 31 от Закона за концесиите.

4. Предложение за определяне на икономическия баланс на концесията въз основа на ефективността на концесията с цел справедливо разпределение на ползите от концесията в зависимост от степента на поемане на риска.

5. Оценка за съответствие с приложимите правила в областта на държавните помощи.

Приложение № 2

към чл. 34, ал. 1

Методика по чл. 56, ал. 5 от Закона за концесиите

1. Възнаграждението за икономическия оператор е в размер, равен на заверените от регистриран одитор по Закона за независимия финансов одит отчетени преки разходи на икономическия оператор за изработване на частта от инвестиционното предложение, използвана от концедента за

изготвяне на техническите и функционалните изисквания, включени в минималните изисквания към офертите по чл. 65, ал. 2 от Закона за концесиите.

2. Преки са тези разходи, които са свързани пряко с изработването на прединвестиционното проучване или инвестиционния проект, или съответната част от тях. Те включват:

а) разходи за възнаграждения и осигурителни плащания на служителите, които са извършили изработката, и на тези, осъществили дейност по контрол, надзор или мониторинг;

б) разходи за възнаграждения и осигурителни плащания на ръководния персонал и друг ангажиран персонал;

в) разходи за материали;

г) разходи за външни услуги, пряко свързани с изработката;

д) други преки разходи, присъщи за изработката.

3. Преките разходи по т. 2 се калкулират, както следва:

а) по букви "а" и "б" – пропорционално на разпределението на разходите за изработка въз основа на годишните разходи за възнаграждения и осигурителни плащания на служителите;

б) по буква "в":

аа) преките материални разходи се пренасят директно в стойността на изработката въз основа на разходна норма, умножена по цената на придобиване;

бб) в случаите, когато не е възможно да се определи разходна норма, за определяне на преките материални разходи за определен вид изработка се изчислява съотношението между разходите за материали, присъщи за остойносттаваната изработка, към броя на извършените изработки от същия вид;

вв) ако методите по букви "аа" и "бб" не са приложими поради това, че не могат да се определят присъщите материални разходи за отделните видове изработки, се използва средният разход за материали, който отразява съотношението между общия брой изработки, извършени от икономическия оператор, и разходите за материали, присъщи на изработката за последната година;

в) по буква "г" – разходите за външни услуги, относими към изработката, се пренасят изцяло в стойността ѝ, включително когато цялата изработка е извършена чрез възлагане на външен изпълнител;

г) по буква "д" – разходите зависят пряко от броя на извършените изработки и са лесно разграничими (например разходи за командировки в страната); тяхната стойност се пренася изцяло в стойността на изработката.

4. Непреките разходи не се включват в стойността на изработката.

5. Размерът на възнаграждението се изчислява по

формулата:

$R_j = PR_j$, където:

R_j е размерът на възнаграждението;

PR_j са преките разходи за изработката (j).

6. Преките разходи се изчисляват по формулата:

$PR_j = T_j \times \text{СЧСПОП} + T_j \times \text{СЧСРП} + \text{РМ}_j + \text{РВУ}_j + \text{ДПР}_j$,

където:

T_j е времето за изготвяне на съответната част от изработката;

СЧСПОП – средната стойност на часовата ставка на пряко отговорния персонал;

СЧСРП – средната стойност на часовата ставка на ръководния персонал;

РМ_j – разходите за материали за изработката (j);

РВУ_j – разходите за външни услуги за изработката (j);

ДПР_j – другите преки разходи, присъщи за изработката (j).

7. Когато е използвана част от инвестиционното предложение, се определя възнаграждение, пропорционално на използваната част.

Приложение № 3

към чл. 36, ал. 1

Прогноза за приходите и разходите от/за държавни концесии

на .....
ЗА ПЕРИОДА 20..... – 20..... г.

1	2	3	4	5
		План***	Прогноза	Прог
№	ПОКАЗАТЕЛИ			
	(в хил. лв.)*	20... г.	20... г.	20...
		1	2	3
I.	ПРИХОДИ ОТ ДЪРЖАВНИ КОНЦЕСИИ – ОБЩО			
1.	Приходи от концесионни възнаграждения по			

	бюджетите на министерствата и ведомствата, в т.ч. и на Министерския съвет (вкл. ДДС)**			
1.1.	Приходи от концесионни възнаграждения (без ДДС)			
1.2.	ДДС по бюджета на министерствата и ведомствата			
2.	Приходи от концесионни възнаграждения по бюджетите на общините (без ДДС)			
II.	РАЗХОДИ ЗА ДЪРЖАВНИ КОНЦЕСИИ, в т.ч.:			
02-00	Други възнаграждения		X	X
05-00	Осигуровки		X	X
10-00	Издръжка		X	X
19-00	Платени данъци, такси и адм. санкции		X	X
52-00	Придобиване на ДМА		X	X
53-00	Придобиване на НДА		X	X
	Забележки: * Всички числа в хиляди левове се закръгляват до първия знак след десетичната запетая. 1 257,142 хил. лв. следва да бъде посочено като 1 257,100 хил. лв. ** Приходите от държавни концесии по бюджета на Министерския съвет са без ДДС. Добавената стойност върху концесионните възнаграждения постъпва по бюджетите на извършващи контрол върху концесионните договори. *** В колона трета се посочва планът за съответната година съгласно Закона за държавни			

Приложение № 4
към чл. 37, ал. 2

Годишен отчет	
за приходите и разходите от/за държавни концесии	
на	
за ..... г.	

№	ПОКАЗАТЕЛИ
	(в хил. лв.)*
I.	ПРИХОДИ ОТ ДЪРЖАВНИ КОНЦЕСИИ – ОБЩО
1.	Приходи от концесии по бюджетите на министерствата и ведомствата, в т. ч. и на Министерския съвет (вкл. ДДС)
1.1.	Приходи от концесионни възнаграждения по бюджетите на министерствата и ведомствата и на Министерския съвет (вкл. ДДС)**
1.1.1.	Приходи от концесионни възнаграждения (без ДДС)
1.1.2.	ДДС по бюджета на министерствата и ведомствата
1.2.	Приходи от неустойки, санкции и обезщетения по бюджетите на министерствата и ведомствата
2.	Приходи от концесионни възнаграждения по бюджетите на общините (без ДДС)
II.	РАЗХОДИ ЗА ДЪРЖАВНИ КОНЦЕСИИ, в т.ч.:
02-00	Други възнаграждения
05-00	Осигуровки
10-00	Издръжка
19-00	Платени данъци, такси и адм. санкции
52-00	Придобиване на ДМА
53-00	Придобиване на НДА
	<p>Забележки:</p> <p>*Всички числа в хиляди левове се закръгляват до първия знак след десетичната запетая. Например 1 257,100 хил. лв. следва да бъде посочено като 1 257,100 хил. лв.</p> <p>**Приходите от държавни концесии по бюджета на Министерския съвет са без ДДС. Стойността върху концесионните възнаграждения постъпва и се отчита по бюджетите на министерствата и ведомствата под контрол върху концесионните договори.</p>